

LANDSCHAPSFONDS WESTHOEK

Eén van de belangrijkste troeven van de Westhoek is het prachtige landschap. En dat is niet alleen te danken aan de overheid, ook inwoners dragen er mee zorg voor. Met het initiatief 'Landschapsfonds Westhoek' willen we kleine en grotere, wilde en minder wilde, creatieve en vooral inspirerende ideeën van buurt- en dorpsbewoners ondersteunen. Publiek-private samenwerking als het ware, met het landschap als inzet.

INITIATIEF MET AMBITIE

Het Regionaal Landschap Westhoek richtte het Landschapsfonds Westhoek op, een fonds dat op een vernieuwende en eigentijdse manier het landschap verder vorm geeft. Daarvoor zocht het Regionaal Landschap partners bij zowel overheden (provincie West-Vlaanderen, Agentschap voor Natuur en Bos, Vlaamse Landmaatschappij) als bedrijven (samenwerking met Streekfonds West-Vlaanderen).

Het Landschapsfonds Westhoek heeft twee grote ambities voor ogen. Het stimuleert en ondersteunt de realisatie van 'kleine, nabije natuur'. En tegelijk stimuleert het fonds dorps- of buurtbewoners in de Westhoek om zichzelf te organiseren rond een groen buurt-initiatief. Het landschap, de natuur en een groene dorpskern: het zijn allemaal gemeenschappelijke goederen waarvoor iedereen die dat wil zorg kan dragen. Denk aan het inrichten van een natuurgebiedje, wat speelnatuur, een grasveld omtoveren tot een natuurrijk groen ontmoetingsplekje, de aanleg van een dorpsboomgaard, een pluktuin, een dorpsbosje, voedselbosjes, een levende uitkijktoren, bloemenlinten, straatuintjes of waterrijke natuur.

We geloven sterk dat zulke kleinschalige, lokale initiatieven een steentje bijdragen aan meer natuur, aan het bewust omgaan met klimaatverandering, de waardering van de rijkdom die het landschap schenkt. Maar tegelijk versterken ze ook de sociale cohesie binnen wijk, buurt of dorp, want zonder een wijde gedragenheid kan het project niet slagen.

HOE WERKT HET?

Uitgangspunt is dat de financiering van de projecten in een publiek-private samenwerking (PPS) gebeurt. Het initiatief ligt bij de bewoners en het fonds wordt gevoed door overheids- en bedrijfs-sponsoring - via een combinatie van crowdfunding en matchfunding door initiatiefnemers, lokale ondernemers en overheden. Bewoners kunnen via een platform op <https://www.rlwesthoek.be/landschapsfondsprojectstarten/> een projectidee voorleggen, dat de investeerders dan beoordelen.

Wie initiatief neemt, krijgt een begeleidingstraject aangeboden door het Regionaal Landschap Westhoek om het idee verder uit te werken en een crowdfundingcampagne op te zetten. Dat is belangrijk, want initiatiefnemers moeten zelf 50% van hun doelbedrag verzamelen via crowdfunding. Het Landschapsfonds Westhoek

Nele Saint-Germain,
Regionaal
Landschap
Westhoek
Tim Denutte,
provincie West-
Vlaanderen

past de overige 50% bij, met een maximum van 5.000 euro per project - de matchfunding. Het beoogde doelbedrag van de projecten mag maximaal 10.000 euro bedragen.

Een groot voordeel van deze manier van werken, is dat de administratieve rompslomp van traditionele subsidiedossiers wegvalt voor initiatiefnemers. We gaan ervan uit dat er voldoende sociale controle is: iedereen die geld doneerde, wil op de hoogte blijven van de vorderingen van het initiatief. Facturen binnenbrengen om elke eurocent te verantwoorden hoeft dus niet. De initiatiefnemers worden nauw begeleid en opgevolgd tijdens de opzet en het voeren van hun campagne.

De grootste hindernis is potentiële initiatiefnemers ervan overtuigen dat een crowdfundingcampagne haalbaar is voor iedereen - met de juiste voorbereiding. Soms willen initiatiefnemers niet te hoeven 'bedelen' om geld bij hun vrienden-, familie- en kennissenkring.

Het begrip crowdfunding is nog niet volledig ingeburgerd, maar het slaagpercentage van de eerste elf projecten is nochtans 100%. Sommige initiatiefnemers haalden tot 200% van hun doelbedrag op.

11 SUCCESVOLLE PROJECTEN SINDS 2018

Het Landschapsfonds Westhoek werd in november 2018 in het leven geroepen. Sindsdien weerhield een jury veertien projectideeën. Elf projecten rondten hun crowdfundingcampagne succesvol af, drie projecten lopen nog.

Schapenhouder Sara Hamels wilde een stukje heide herstellen in het Galgebos in

"Het Landschapsfonds Westhoek ondersteunt inspirerende ideeën van buurt- en dorpsbewoners"

- 1 Mini-appelboomjes aanplanten om het langste bloemenlint te realiseren in Houthulst.
- 2 Aanplant van sneukelhaag in wijk Petit Paris in Veurne.
- 3 Jong en oud planten een fruitboomgaard aan in wijk Petit Paris in Veurne.
- 4 De drie initiatiefnemers bij de bouw van hun leemoven in Dranouter.

5

© Regionaal Landschap Westhoek

6

© Regionaal Landschap Westhoek

Ieper, via schaapsbegrazing. "Het Agentschap voor Natuur en Bos wil in het Galgebos stukken anders beheren, onder andere door er schapen op te laten grazen. Ik ben schapenhouder en wilde daar graag aan meewerken, maar schapen houden kost geld. Daarom diende ik een project in bij het Landschapsfonds Westhoek. Het idee om de buurt erbij te betrekken en de sociale invalshoek spraken mij erg aan." De betrokkenheid van de buurt bleek groot: "Ik woon in een klein

5 Bouw van een insectenhotel in een voor het publiek opengestelde tuin in Zonnebeke.

6 Aanplant van een fruitboomgaard in wijk Petit Paris in Veurne.

"DE ADMINISTRATIEVE ROMPSLOMP VAN TRADITIONELE SUBSIDIEDOSSIERS VALT ZO WEG VOOR INITIATIEFNEMERS"

straatje en soms voelt het alsof de kudde van de hele straat is. Iedereen volgt het project op, omdat ze allemaal het bos zelf zo goed kennen. Iedereen weet waar de schapen staan in het bos, dat leeft echt in de straat. De buurtbewoners vullen zelfs het water bij in de weide wanneer ik op vakantie ga. En uiteraard volgden ze allemaal de crowdfunding nauwgezet op."

De crowdfunding was een gok voor Sara: "Die crowdfunding vond ik zeer spannend! Je doet wel de nodige voorbereidingen en je hoopt dat het wel allemaal goed zal komen. Maar het gaat toch om een groot bedrag, en je rekent op de goodwill van vreemden. Gelukkig kreeg ik veel ondersteuning en via het platform kon ik opvolgen wat er gebeurde."

Zo'n traject brengt mensen samen. Sara was verrast om te ontdekken dat er ook mensen van buiten haar eigen netwerk doneerden. "Zijn dat de schapen van het crowdfundingproject? Wij doneerden ook", krijgt ze regelmatig te horen van mensen die ze niet kent. "Het is fijn om een onverwachte babbel met hen te maken. Ik ben alle donateurs – of ik ze nu ken of niet – ongelooflijk dankbaar!"

"Het is enorm leuk om dit traject in groep mee te maken. Je voelt je verbonden met de andere initiatiefnemers. Samen volgden we een professionele workshop waarin we leerden hoe je de crowdfunding moest aanpakken. Het werkt inspirerend om hun projecten te leren kennen. Het was een ongelooflijke ervaring!" ■

→ Meer info

www.rlwesthoek.be/landschapsfonds